

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

09 Ekim 2024

Sayı :30824082-610-10672222
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/13697
623

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜRSEL EROL'UN
TBMM 7/13697 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Bugüne kadar; Camiikebir Mahallesinde yaşanabilecek çevre felaketinin etkilerinin neler olabileceği ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına cevaplamaları için defalarca yazılı soru önergeleri ve bölgenin riskli alan ilan edilmesine gerekçe olan pasanın Maden İlçemizdeki yerleşim alanlarını ve çevreyi tehdit edip etmediğinin araştırılması ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla TBMM'de bir araştırma komisyonun kurulması için önerge verdim. Ayrıca, ilçede yaşanan sorunları ve ilçe halkının taleplerini defalarca Genel Kurulda gündeme getirdim. Fakat bugün baktığımızda ilçede yaşanan sorunlarla ilgili hiçbir somut adım atılmadığı görülmektedir. Bunun en açık örneklerinden biri de 27. Yasama Döneminde 7/12514 esas numarasıyla dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına sorulan yazılı soru önergesine ilgili bakanlığın verdiği cevaptır. Önergeye verilen cevap; "Elazığ İli Maden İlçesinde, Eti Gümüş A.Ş. firması uhdesinde bulunan (krom, bakır) işletme ruhsat sahasının Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından denetlenmesi sonucunda hazırlanan rapora istinaden, ruhsat sahasında üretime yönelik faaliyetlerin durdurulması, maden sevkiyatı yapılmaması, projeye aykırı durumların giderilmesi ve bölgede heyelan oluşumunu engellemeye yönelik önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin bilgiler MAPEG tarafından ruhsat sahibi firmaya iletilmiştir." şeklindedir. Fakat ilgili firma ilçede halen faaliyetlerine devam etmektedir. Kahramanmaraş İli Afşin İlçesi, KARAARDIÇ mevkiindeki NESKO Maden Ticaret ve Sanayi A.Ş. adına kayıtlı sahada yapılması planlanan ocak projesine ilişkin 21 Aralık 2021 tarihli tanıtım dosyası ile ÇED sürecini başlatılmış ve 18 Kasım 2022 tarih 98840047 220-02 E-2022296 no.lu karar ile ÇED gerekli değildir belgesi alınmıştır. Söz konusu dosyada; "Proje kapsamında kapalı ocak madenciliği ile işletilecek sahayla ilgili olarak gümüş, çinko ve kurşun madenini çıkarılacağı ve işletmenin üretim gerçekleştirirken yılda 12 ay, ayda 25 gün, günde 24 saat üç vardiya şeklinde çalışılacağı" belirtilmiştir. Yine aynı dosyada; ÇED alanında toplam 384.900 ton/yıl üretim yapılması planlanmakta olduğu ve bunun 307.920 ton/yıl. cevher, 76.980 ton/yılı ise pasa olarak beklendiği ve ocaktan kazanılan madenin kamyonlar ile Elazığ'ın Maden İlçesinde Yıldızlar SSS Holding'in sahibi olduğu zenginleştirme (flotasyon) tesisine sevk edileceği bilgisi yer almaktadır. Bu da özetle; geçmişte birçok çalışmalarında çevreye ve insanlarımıza zarar vermeyi alışkanlık haline getiren bu firmanın, her yıl Afşin'den taşıyacağı binlerce ton yeni atıkları dökecek yeni bir alan oluşturmak için ilçenin boşaltılmasını istediğini akıllara getirmektedir. Ayrıca, tescilli tarihi maden köprüsü ve camii kebirin ilgili yasa gereği korunması gerekirken, başta belediye başkan, olmak üzere mülki idare amirleri ve ilgili bürokratlar tarafından hiçbir yasal işlem yapılmaması da dikkat edilmesi gereken diğer bir konudur. Bu sebeplerle; hafriyatın kaldırılması, ilçedeki işletmeye dışardan yeni hafriyatların getirilmemesi, olası can ve mal kayıplarının önlenmesi, kararda yer alan konut ve dükkanların yerinde yani ilçe merkezinde yapılması ve ilçedeki tarihi değerlerin korunması için gerekli tedbirlerin acil olarak ele alınması elzem olacaktır.

Bu hususta;

- 1) MAPEG tarafından iletilmesine rağmen ilgili firma bugüne kadar nasıl üretime ve maden sevkiyatına devam etmiş ve projeye aykırı durumun giderilmesi için hiçbir önlem almamıştır? Bu konuyla ilgili bugüne kadar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıyla birlikte hangi yasal prosedürler işletilmiştir?
- 2) Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesindeki işletme sahasından Maden İlçesindeki flotasyon tesisine getirilmesi planlanan binlerce atık için ilçe merkezinin boşaltılacağı iddiaları doğru mudur? Konuyla ilgili olarak kamu yetkililerin, bundan sonraki sürecin nasıl yönetileceğine ilişkin bir bilgilendirme toplantısı yaparak tedirgin olan ilçe halkının aydınlatılması planlanmakta mıdır?
- 3) Temmuz 2024 itibarıyla; bölge içerisinde bulunan Kaymakamlık Binası, Belediye Hizmet Binası, Milli Eğitim Binası, 1 adet lise ile Belediye'ye ait işyeri ve lojmanların da dâhil olduğu 278 konut ve 232 işyerinin kaç tanesi yeniden yapılmış ve ruhsatlandırılmıştır?
- 4) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Kaymakamlık ve Belediye ilçedeki tescilli tarihi değerlerin korunması ve onarılması için bugüne kadar hangi iş ve eylemleri yapmıştır? Bugün geline nokta ilgili kurum yöneticileri hakkında görevi ihmal ya da görevi kötüye kullanma suçlarından yürütülen bir soruşturma var mıdır?
- 5) Bugün, Hafriyat Toprağı, inşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümleri ve ilgili kanunlar uyarınca, neden olduğu zararın tazmini ve yamaçtaki kaymayı sonlandıracak çalışmaların söz konusu işletmece yerine getirilmesi için Bakanlığınız tarafından neler yapılmaktadır?

CEVAP:

Elâzığ Maden İlçesindeki maden işletme sahasında; yamaçta meydana gelen kayma, işletmenin madencilik faaliyetleri sonucu açığa çıkan maden atıklarıyla ilgili olduğundan; konu "Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında değerlendirilmemektedir.

Bilindiği üzere; Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği beşerî faaliyetler ve doğal afetler sonrasında meydana gelen hafriyat toprağı ile inşaat ve yıkıntı atıklarının, üretildikleri yerlerde ayrı toplanması, geçici olarak biriktirilmesi, taşınması, geri kazanılması, değerlendirilmesi ve bertaraf edilmesine ilişkin esasları kapsamakta olup, maden atıkları bu Yönetmeliğin kapsamında değildir.

Öte yandan, Elâzığ İli, Maden İlçesinde Eti Gümüş A. Ş. 'ne ait Ergani Bakır İşletmelerinin madencilik faaliyetleri sonucu açığa çıkan zenginleştirme atıklarının depolanmakta olduğu maden atık depolama tesislerine ilişkin Kapatma Projesi 2023 yılında Bakanlığımızca onaylanmıştır.

Ayrıca, Söz konusu Kapatma Projesinin incelenmesi sürecinde pasa depolama alanlarının da rehabilite edilerek kapatılması istenmiştir.